

Τα δικαιώματα του παιδιού

Δικαιώματα που περιέχονται στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού:

- Όλα τα παιδιά είναι ίσα και πρέπει να προστατεύονται από διακρίσεις λόγω φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, καταγωγής, πεποιθήσεων, νομικής κατάστασης των ίδιων ή μελών της οικογένειάς τους.

•

Το συμφέρον του παιδιού πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σε όλες τις αποφάσεις που το αφορούν.

- Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην ταυτότητα, δηλαδή σε ένα όνομα, επώνυμο και ιθαγένεια.
- Τα παιδιά πρέπει να μεγαλώνουν σε ένα περιβάλλον που τους παρέχει τα αναγκαία υλικά αγαθά (στέγη, ρούχα, τροφή) και διασφαλίζει τη σωματική, νοητική, συναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη.
- Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να μην αποχωρίζονται από τους γονείς τους, εκτός αν αυτό γίνεται με κοινή απόφαση των γονέων ή ύστερα από απόφαση της Πολιτείας, επειδή οι γονείς τα παραμελούν ή τα κακομεταχειρίζονται.

•

Όλα τα παιδιά, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους, έχουν δικαίωμα να εκφράζουν τη γνώμη και τις απόψεις τους σε θέματα που τα αφορούν. Οι ενήλικες πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη γνώμη τους πριν πάρουν αποφάσεις γι' αυτά.

- Τα παιδιά έχουν δικαίωμα να εκφράζουν τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις τους.

•

Κανείς δεν μπορεί να επεμβαίνει αυθαίρετα στην ιδιωτική ζωή των παιδιών, στην οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία τους, ούτε να προσβάλλει την τιμή και την υπόληψή τους.

- Τα παιδιά έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα μέσα ενημέρωσης (εφημερίδες, ραδιόφωνο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά μέσα) αλλά πρέπει και να προστατεύονται από τις αρνητικές επιδράσεις τους.

•

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα προστασίας από κάθε μορφής κακομεταχείριση: βία, παραμέληση, κακοποίηση (σωματική, λεκτική, ψυχολογική, σεξουαλική) και εκμετάλλευση, μέσα και έξω από την οικογένεια.

- Τα παιδιά που προέρχονται από ξένη χώρα έχουν δικαίωμα φροντίδας και προστασίας.
- Τα παιδιά με ειδικές ανάγκες έχουν δικαίωμα στη δωρεάν ειδική φροντίδα, εκπαίδευση και επιμόρφωση, ώστε να απολαμβάνουν ισότιμη και αξιοπρεπή ζωή.

•

Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην ιατρική περίθαλψη και φροντίδα, τους εμβολιασμούς, τη νοσηλεία, κ.λπ.

- Όταν η οικογένεια δεν μπορεί να φροντίσει ένα παιδί, τότε η Πολιτεία αναλαμβάνει τη φροντίδα του με θεσμούς όπως η υιοθεσία, η φιλοξενία σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα, που πρέπει να σέβονται πλήρως τα δικαιώματά του.

- Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές τους. Το κράτος πρέπει να παίρνει μέτρα ώστε τα παιδιά να γράφονται και να μη διακόπτον στο σχολείο, να αναπτύσσουν τις ικανότητες και την προσωπικότητά τους. Τα πειθαρχικά μέτρα δεν πρέπει να προσβάλλουν την αξιοπρέπεια των μαθητών.
- Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην ανάπαυση, στο παιχνίδι και την ψυχαγωγία.

- Τα παιδιά πρέπει να προστατεύονται από κάθε μορφής οικονομική εκμετάλλευση (επαιτεία, εκπόρνευση, πορνογραφία, δουλεμπόριο, κ.λπ.) Έχουν όμως δικαίωμα στην εργασία με ασφάλιση και υπό προϋποθέσεις, ανάλογα με την ηλικία, το είδος εργασίας, το ωράριο, κ.λπ..
- Τα παιδιά που είτε τα ίδια είτε μέλη της οικογένειάς τους κάνουν χρήση ναρκωτικών ή άλλων ουσιών που προκαλούν εξάρτηση έχουν δικαίωμα κατάλληλης υποστήριξης.
- Τα παιδιά που συλλαμβάνονται και δικάζονται έχουν δικαίωμα να αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και σεβασμό στην ιδιωτική τους ζωή, να ενημερώνονται αναλυτικά από τις Αρχές σε κατανοητή γλώσσα και να έχουν νομική βοήθεια. Σε περίπτωση που είναι απολύτως απαραίτητη η κράτησή τους, αυτή πρέπει να γίνεται χωριστά από ενήλικα άτομα και με σεβασμό στην προσωπικότητα και τις ανάγκες τους.

Παραβίαση δικαιωμάτων του παιδιού

Η Νεολαία υπέρ των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Διεθνώς υποστηρίζει ότι τα παιδιά που δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους είναι ευάλωτα και εύκολη λεία για κακοπροαίρετα άτομα. Τα στατιστικά στοιχεία για την απώλεια της αξιοπρέπειας και της ζωής μέσα από την κακοποίηση των παιδιών, της βίας των συμμοριών, την παιδική εργασία και τα παιδιά – στρατιώτες είναι απίστευτα υψηλά.

Τα ακόλουθα είναι τρέχουσες στατιστικές σε πέντε βασικούς τομείς των καταπατήσεων ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Παιδική κακοποίηση – 40 εκατομμύρια παιδιά κάτω των 15 ετών πάσχουν από κακοποίηση και παραμέληση. (UNICEF, 2008)

Βία Συμμοριών – 100 τοις εκατό των πόλεων με πληθυσμό μεγαλύτερο ή ίσο με 250.000 αναφέρουν δραστηριότητα συμμοριών. (Υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ)

Παιδική Εργασία – 246 εκατομμύρια παιδιά, ένα στα έξι παιδιά, ηλικίας 5 έως 17, είναι θύματα παιδικής εργασίας. (Διεθνής Οργάνωση Εργασίας, 2002)

Παιδιά – στρατιώτες – η UNICEF εκτιμά ότι περισσότερα από 300.000 παιδιά κάτω των 18 ετών σήμερα πέφτουν θύματα εκμετάλλευσης σε περισσότερες από τριάντα ένοπλες συρράξεις σε όλο τον κόσμο.

Ενώ η πλειοψηφία των παιδιών στρατιωτών είναι μεταξύ των ηλικιών 15 και 18, κάποια είναι μόλις 7 ή 8 ετών. (Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ, 2005)

Εμπορία ανθρώπων – Υπολογίζεται ότι υπάρχουν 27 εκατομμύρια άνθρωποι στον κόσμο σήμερα που είναι υποδουλωμένοι.

Κάθε χρόνο 600.000 με 800.000 άτομα γίνονται αντικείμενο εμπορίου δια μέσου των διεθνών συνόρων. (Υπουργείο Εξωτερικών των ΗΠΑ Έκθεση για τη Εμπορία Ανθρώπων, 2006)

Αιτίες παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Πριν προχωρήσουμε στους παράγοντες καταπάτησης των δικαιωμάτων, αξίζει να σημειώσουμε ότι η τελευταία σημειώνεται όχι μόνο σε υπανάπτυκτες χώρες αλλά και στις αναπτυγμένες. Τα συχνότερα δείγματα είναι τα ακόλουθα:

A) σωματική βία, πείνα, στερήσεις σε τριτοκοσμικές χώρες, καταπάτηση των δικαιωμάτων του παιδιού (παιδική πορνεία, παιδική εργασία), διακρίσεις εις βάρος γυναικών

B) αναλφαβητισμός: η άγνοια, η έλλειψη απαραίτητων γνώσεων και πληροφοριών που στερούν από το άτομο τη δυνατότητα ένταξης και ενεργού συμμετοχής σε μια κοινωνία, σε εξελίξεις κλπ)Ελληνικής Γλώσσας)

Ο αναλφαβητισμός καταδεικνύει την καταπάτηση του άρθρου 14 από το χάρτη των βασικών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτό, αναλύεται το απαραβίαστο δικαίωμα όλων στην εκπαίδευση και στην πρόσβαση στην επαγγελματική και συνεχή κατάρτιση φίμωση του τύπου, έλεγχος των ΜΜΕ για διοχέτευση κυρίαρχης ιδεολογίας, παράνομες συλλήψεις πολιτών,

Γ) απουσία κοινωνικής ασφάλισης: περιθάλψη, κοινωνικός ρατσισμός προς ανέργους, μετανάστες, φορείς έιτζ, χρήστες ναρκωτικών,

Δ) τρομοκρατική βία, θρησκευτικός φανατισμός
Ως πρώτο και σημαντικότερο αίτιο εύλογα* θεωρείται η πολιτική του επεκτατισμού* των ισχυρών κρατών εις βάρος των τριτοκοσμικών χωρών. Η τακτική αυτή εκφράζεται με την ανενδοίαστη διάπραξη αδικημάτων, εγκλημάτων, τη χρήση πυρηνικών και αποβλέπει στην εδραίωση της εξουσίας τους σε άλλα κράτη. Βέβαια, η καταπάτηση των ανθρωπιστικών αρχών εκ μέρους των δυνατών δικαιολογείται από αυτούς μιας που επικαλούνται την δημοκρατία και την ειρήνη την οποία επιθυμούν να παγιώσουν στις φτωχές χώρες. Είναι κατάδηλο, λοιπόν, ότι τα οικονομικά

και πολιτικά συμφέροντα τυφλώνουν τις ηθικές συνειδήσεις των ισχυρών του κόσμου μας.

Πολλοί φρονούν

ότι στη διόγκωση του νοσηρού αυτού φαινομένου συμβάλλει τακτική του αυταρχισμού των ανελεύθερων καθεστώτων. Στο σημείο αυτό, είναι ανάγκη να αναφέρουμε την κακομεταχείριση των γυναικών, την εκμετάλλευση των παιδιών, τα

απεχθή εγκλήματα εις βάρος όσων δε συμμορφώνονται με κάποιους θρησκευτικούς νόμους, ως στοιχεία εξευτιλιστικής μεταχείρισης των κοινωνικών αυτών ομάδων. Η καταπάτηση, βέβαια, ανθρωπίνης αξιοπρέπειας φανερώνει ξεκάθαρα και την απουσία της κοινωνικής πρόνοιας, της κοινωνικής αλληλεγγύης σε αυτά τα καθεστάτα, επιβεβαιώνοντας το αντιδημοκρατικό φρόνημα αυτών που έχουν την εξουσία. Σίγουρα, λοιπόν, αποτρόπαιες πράξεις που προσβάλλουν την σωματική και πνευματική ακεραιότητα του προσώπου πρέπει να καταδικάζονται από όλους μας.

Ποσοστό παραβίασης δικαιωμάτων των παιδιών

Στον τρίτο κόσμο οι παραβιάσεις δικαιωμάτων, όπως πολιτικά, οικονομικά κ.τ.λ., είναι συνήθεις και δυστυχώς δε σταματούν εδώ. Το σημαντικότερο και οικουμενικό δικαίωμα, εκείνο της ζωής, όπως και το δικαίωμα στην αξιοπρεπή διαβίωση παραβιάζονται επίσης. Καθημερινά, ακούμε για πολέμους, βασανισμούς και διώξεις μελών μειονοτήτων από αυταρχικά καθεστάτα, γεγονός που επιτείνει την εξαθλίωση των ανθρώπων και δυσκολεύει την πρόσβαση στην ανθρωπιστική βοήθεια συχνά ακούμε ειδήσεις που έχουν να κάνουν με ανθρώπους, οι οποίοι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν τις εστίες τους και να πάρουν το δρόμο

της προσφυγιάς, βιώνοντας στη συνέχεια το ρατσισμό και την εκμετάλλευση, καθώς και την παραβίαση των δικαιωμάτων τους ως προσφύγων παρά τη διεθνή κατοχύρωση αυτών.

Το πρόβλημα, όμως, δεν σταματά εδώ! Οι λαοί του «Τρίτου κόσμου», έρχονται αντιμέτωποι με την πείνα, την εξαθλίωση, τις λοιμώδεις ασθένειες και την αδυναμία πρόσβασης σε πόσιμο νερό. Τα γεγονότα αυτά αποδεκατίζουν τους λαούς αυτούς, με τραγικότερα θύματα τα μικρά παιδιά. Επομένως, μπορούμε να κάνουμε λόγο για κοινωνική και οικονομική εξαθλίωση.

Στις χώρες αυτές, τα δικαιώματα στη μόρφωση, στην ασφάλιση, και στην περίθαλψη, υποβαθμίζονται στο μέγιστο βαθμό, στερώντας έτσι το δικαίωμα στην αξιοπρεπή διαβίωση και την ποιότητα της ζωής.

Όμως το πρόβλημα αυτό, απασχολεί μόνο τον «Τρίτο κόσμο»; Η απάντηση, είναι ασφαλώς όχι! Το φαινόμενο της παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δεν περιορίζεται μόνο στις περιοχές αυτές, αλλά απασχολεί και τις «ανεπτυγμένες» χώρες της Δύσης.

Την παραβίαση των δικαιωμάτων στις ανεπτυγμένες χώρες δεν μπορεί να την αντιληφθεί κανείς άμεσα, γιατί επιφανειακά, φαίνεται πως όλα λειτουργούν ορθά και οι πολίτες ζουν αξιοπρεπώς σε τέτοιες προοδευτικές κοινωνίες.

Πώς είναι δυνατό όμως να συμβαίνει αυτό, όταν στη χώρα μας, όπως και σε άλλες χώρες της Δύσης, τα ποσοστά ανεργίας αυξάνονται σε βαθμό επικινδυνότητας; Το ποσοστό της ανεργίας, ανέρχεται στο 34,6%, ποσοστό, που αποδεικνύει ότι το δικαίωμα στην εργασία παραβιάζεται. Έμμεσα ή άμεσα, συνέπεια της ανεργίας, είναι η έλλειψη στέγασης και απαραίτητων για την επιβίωση αγαθών. Ο αριθμός των αστέγων στις πλατείες αυξάνεται μανιωδώς, αποδεικνύοντας έτσι την παραβίαση του δικαιώματος για μια αξιοπρεπή ζωή.

Πέρα όμως από την Ελλάδα, σ' όλες τις ανεπτυγμένες χώρες, παρουσιάζεται η καταπάτηση των δικαιωμάτων. Η παραπληροφόρηση, η σκανδαλοθηρία, η εκμετάλλευση του ανθρώπινου πόνου μέσω των Μ.Μ.Ε., παραβιάζουν το δικαίωμα των πολιτών στην υπεύθυνη και έγκυρη πληροφόρηση προσβάλλοντας την αξιοπρέπειά του.

Επομένως, όταν κάνουμε λόγο για παραβιάσεις δικαιωμάτων θα πρέπει να αναφερόμαστε και στις ανεπτυγμένες χώρες και όχι μόνο στον 'Τρίτο κόσμο», αφού κι εκεί οι παραβιάσεις δικαιωμάτων είναι έντονες ακόμη και αν δεν είναι προφανείς.

Γι' αυτό το θέμα σημαντικός είναι ο ρόλος της Παιδείας και των Γραμμάτων καθώς και ο ρόλος των διεθνών οργανισμών που καλούνται να δώσουν λύσεις στα προβλήματα όλου του κόσμου για την προστασία των δικαιωμάτων.

Μη Κυβερνητικοί Φορείς και Οργανώσεις - Εθελοντισμός (ενδεικτικά)

[Ανοικτή Γραμμή Καταγγελιών για Διαδικτυακούς Τόπους ή Υπηρεσίες Νέων Τεχνολογιών «SafeLine»](#)

[ΑΡΣΙΣ - Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων](#)

[«Δάσκαλος»](#) (σελίδες υποστήριξης, ενημέρωσης και επικοινωνίας για εκπαιδευτικούς & μαθητές της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης)

[Διαδίκτυο και Διδασκαλία](#) (παρουσίαση εκπαιδευτικού υλικού για μεγαλύτερα παιδιά)

[Διαδικτυακή Πύλη «School.gr»](#) (σχολικές μονάδες, παιχνίδια, εκπαιδευτικό υλικό, chat-room)

[Δίκτυο για την πρόληψη και Καταπολέμηση της Σωματικής Τιμωρίας στα Παιδιά](#)

[Εθνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες](#)

[Εκπαιδευτική διαδικτυακή πύλη «Έδρα Εκπαίδευσης»](#)

[Ελληνική Εθνική Επιτροπή της UNICEF](#)

[Ελληνικός Δικτυακός Τόπος για τον Αυτισμό και τις Διάχυτες Αναπτυξιακές Διαταραχές](#)

[Ελληνικό Κέντρο Προώθησης του Εθελοντισμού](#) (συνδέσεις στις ελληνικές Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις για παιδιά και νέους)

[Ελληνικό Τμήμα της Διεθνούς Αμνηστίας](#)

[Ελληνικός Κόμβος Ασφαλούς Διαδικτύου «Safer Internet»](#)

[Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου \(ΕΨΥΠΕ\)](#)

[«Γραμμή-Σύνδεσμος» 801 801 1177 της ΕΨΥΠΕ](#) (τηλεφωνική γραμμή βοήθειας για παιδιά και εφήβους)

[Ηλεκτρονικό Περιοδικό «Αναπηρία Τώρα»](#)

[Ινστιτούτο Κοινωνικής και Προληπτικής Ιατρικής](#)

[Κέντρο Έρευνας και Πρόληψης Παιδικών Ατυχημάτων](#)

[Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας](#)

[Κέντρο Μέρμνας Οικογένειας Παιδιού](#)

[Πνοή - Φίλοι Εντατικής Θεραπείας Παιδιού](#)

[Προσέγγιση στη δυσκολία-στην αναπηρία-στο άτομο-στην οικογένεια](#)

[Πύλη για την Παιδεία «Γέφυρες Παιδείας» \(διαπολιτισμική εκπαίδευση, εκδηλώσεις, διαγωνισμοί, chat-room\)](#)

[Το Χαμόγελο του Παιδιού](#)

- **Ινστιτούτα, Κέντρα και λοιπά Ιδρύματα**

[Εθνικό Δίκτυο Έρευνας και Τεχνολογίας](#)

[Ινστιτούτο Καταναλωτών - Νέο INKA](#)

[Ινστιτούτο Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης](#)

[Ίδρυμα Μαραγκοπούλου για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου](#)

[Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού](#)

[Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού - Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας & Κοινωνικής Πρόνοιας](#)

[Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας](#)

[Μονάδα Εφηβικής Υγείας, Β' Παιδιατρικής Κλινικής Παν/μίου Αθηνών-Νοσοκομείου Παίδων «Π.& Α. Κυριακού»](#)

[Παιδαγωγικό Ινστιτούτο](#)

[Υπατη Αρμοστεία για τους Πρόσφυγες](#)

- **Δημόσιοι Φορείς**

[Αφιέρωμα της ΕΡΤ για τη Διεθνή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού](#)

[Δικτυακή Εκπαιδευτική Πύλη του ΥΠ.Ε.Π.Θ.](#)

[Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου](#)

[Εθνικός Φορέας ελέγχου Τροφίμων](#)

[Κοινωνία της Πληροφορίας](#)

[Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο - Το δίκτυο στην υπηρεσία της εκπαίδευσης](#)

Τρόποι αντιμετώπισης της παράνομης παιδικής εργασίας

Η παράνομη παιδική εργασία είναι ένα σύνθετο κοινωνικό φαινόμενο που έχει σχέση με οικονομικούς, πολιτιστικού και μορφωτικούς λόγους. Σαν τέτοιο πρέπει να αντιμετωπιστεί από όλες τις πλευρές για να προκύψουν αξιόλογα αποτελέσματα. Οι τομείς στους οποίους μπορούμε να επικεντρώσουμε το ενδιαφέρον μας είναι οι παρακάτω:

1. Καταπολέμηση της φτώχειας. Πολλοί γονείς, κυρίως στις αναπτυσσόμενες χώρες, βάζουν τα παιδιά του να δουλεύουν για λόγους βιοπορισμού. Αν βελτιωθεί οικονομική κατάσταση αυτών των οικογενειών, εκλείπει ένας σοβαρός λόγος ύπαρξης της παιδικής εργασίας.

2. Ενημέρωση του κοινού με σκοπό την ευαισθητοποίηση του στο φαινόμενο. Μια εκστρατεία ενημέρωσης θα δημιουργούσε την απαραίτητη κοινωνική συναίνεση για την καλύτερη αντιμετώπιση του φαινομένου.

3. Κοινωνική πρόνοια και δυνατότητα εκπαίδευσης για όλα τα παιδιά που βρίσκονται σε αδυναμία να ακολουθήσουν την κανονική ροή του εκπαιδευτικού συστήματος. Με αυτόν τον τρόπο δεν καταπολεμάται απευθείας η παράνομη παιδική εργασία, αλλά βελτιώνονται οι προοπτικές των παιδιών και μειώνονται οι πιθανότητες να εκτεθούν σε κινδύνους τέτοιου είδους. υπέστησαν κακοποίηση όταν ήταν παιδιά ενδέχεται να προβούν οι ίδιοι σε κακοποίηση παιδιών όταν ενηλικιωθούν.

Κάθε άτομο, έχει το δικαίωμα της ελευθερίας της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας. Στο δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται η ελευθερία για την αλλαγή θρησκείας ή πεποιθήσεων, όπως και η ελευθερία να εκδηλώνει κανείς την θρησκεία του ή τις θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με άλλους, δημόσια ή ιδιωτικά, με τη διδασκαλία, την άσκηση, τη λατρεία και με την τέλεση θρησκευτικών τελετών.

Τμήμα Α1 - Ομάδα Β'

Χριστίνα Κόκκινου

Δημήτρης Κόλλιας

Ραφαέλα Γουγούση

Γεωργία Ζευγαρά

Εκπαιδευτικός: Μακρυγιάννη Νικολέτα ΠΕ02